

да се види: той тогава става синь; така и вода та става синя, когато је дълбока. Синието небо, което је растлано надъ насъ, не је друго ништо, а въздухъ, който се простира нагоръ до 75.000 лактие, и прѣзъ който видимъ небесни ти свѣтила. Въздухъ тъ, който обикала земия та, наричатъ *атмосфера*.

Ми, като не видимъ въздухъ тъ, не можемъ да видимъ и негови ти свойства, затова трѣбова да ги научимъ прѣзъ опитъ, като разгледовами, какъ дѣйствова той на други тѣла, запр. на вода та. Да земемъ една праздна винена чаша и една дълбока паница, пълна съ вода; да пустнемъ полека чаша та съ уста та надолу у вода та въ паница та, ште видимъ, че вода та ште напълни само една малка часть отъ чаша та, а по-нататкъ не отива, ако и да пустнемъ всичка та чаша у вода та. А какво нѣшто бърка да не може да влѣзе вода та въ чаша та? Въ чаша та не је имало друго нѣшто, а въздухъ; ште рече, въздухъ тъ је *тѣло*, което захвашта своето опрѣдѣлено мѣсто въ чаша та и не устъпа това мѣсто на вода та. Кога спуштами чаша та у вода та, усѣштами, че се упира. Нъ чаша та не се упира, а въздухъ тъ, който је въ чаша та: да наведемъ чаша та, ште видимъ, че ште се спустне сама и ште потъне. Това става, зашто то въздухъ тъ је излѣзълъ отъ чаша та, и ми дору го видимъ и чуемъ, кога излиза отъ вода та на голѣми мѣхури, които, като стигнатъ на поврѣхнината та, пукатъ се съ гласъ.

Да пустнемъ чаша та напрѣки въ паница та съ вода та, така, каквото да се напълни цѣла съ вода, и послѣ да ја обърнемъ у вода та съ уста та надолу, па да ја истеглимъ изъ вода та, нъ така, каквото крайшта та на уста та да си са у вода та: ште истеглимъ надъ вода та чаша та, заедно съ вода та, която је въ неа. А зашто вода та остава въ чаша та и не пада надолу? Зашто то въздухъ тъ съ тежнината си налѣга поврѣхнината на вода та въ паница та и вода та отива въ чаша та, дѣто нѣма въздухъ, зашто то вода та го је испѣдила оттамъ. Земѣте една цѣвъ, турѣте ѝ единий край у вода та, а отъ другий край ѝ исмучѣте въздухъ тъ, и ште видите, че за-въ-часъ цѣвъ та се је напълнила съ вода. Какво нѣшто је накарало вода та да излѣзе въ цѣвъ та.

И така, въздухъ тъ је тѣло прозрачно, което има тежнина, нъ таа тежнина је твърдѣ малка; ми можемъ да се убѣдимъ, че въздухъ тъ је много по-лекъ отъ вода та. Да запушимъ едно праздно шише съ запушалка и да го пустнемъ у вода, ште ви-